

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Державно-церковні відносини в Україні»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (4 кредити)

Освітньо-професійна програма	Богослов'я
Спеціальність	В 8 – Богослов'я
Галузь знань	В 8 Богослов'я
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	https://philcult.chnu.edu.ua/spivrobotnyky/vykladachi/balukh-vasyl-oleksiiovych/
Контактний тел.	+38 (050) 374-52-36; +38 (067) 372-01-84
Е-mail:	v.balukh@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5220
Консультації	Вівторок, 13-30 – 15-00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни

Курс належить до обов'язкових дисциплін і вивчається у 1 семестрі. Його особливість полягає в наданні студентам теоретичних та практичних знань щодо особливостей формування моделей державно-церковних відносин, характеристики їх типів та реалізація на практиці на українських теренах від періоду Київської Русі до здобуття Україною незалежності.

Мета навчальної дисципліни: формування емпірико-аналітичного знання про еволюцію державно-церковних відносин на українських теренах від Київської Русі до періоду незалежності України

Завдання: Вивчення дисципліни базується на знаннях і вміннях студентів, здобутих при вивченні курсів «Історія Православної церкви в Україні»,

Навчальний контент освітньої компоненти

МОДУЛЬ 1.	
Тема 1.	Основні моделі державно-церковних відносин та їх релігієзнавчо-правова рефлексія
Тема 2.	Давньоруська модель державно-церковних відносин: особливості та специфіка
Тема 3.	Взаємовідносини державної влади і Церкви в період знаходження українських земель під іноземним гнітом

МОДУЛЬ 2.	
Тема 1.	Роль братств і запорозького козацтва у збереженні православних традицій та відродженні православної ієрархії
Тема 2.	Радянська модель державно-церковних відносин
Тема 3.	Державно-церковні відносини в незалежній Україні
Тема 4.	Практична реалізація Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» 1991 р. зі змінами: труднощі, перешкоди і рекомендації покращення змісту.
Тема 5.	Державно-церковні відносини в Україні під час повномасштабної війни з рашистським режимом Путіна. Політика держави щодо УПЦ МП у контексті національної безпеки

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Для досягнення освітньої мети та прогнозованих програмних результатів використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології.

Методи навчання:

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія);
- МН2 – практичний метод (практичні заняття, практичні завдання);
- МН3 – наочний метод (ілюстрація, демонстрація, презентація);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату, написання есе);
- МН5 – методи дистанційного навчання (з використанням системи Moodle);
- МН6 – самостійна робота (розв’язання завдань);
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів першого рівня освіти.
- МН 8 – ситуаційні завдання;
- МН 9 – робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);
- МН 10 – самостійна робота
- МН 11 – робота з тестами
- МН 12 – робота в малих групах
- МН 13 – інші методи навчання

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль:

Загальна (максимальна) кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких **60** балів здобувач набирає при поточних видах контролю і **40** балів – у процесі підсумкового виду контролю (іспиту).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання визначеним у робочій програмі навчальної дисципліни.

Види та форми контролю: усні та письмові відповіді й доповіді здобувачів; письмові творчі роботи (есе; аналітичні повідомлення, реферати, порівняльні таблиці); групові тематичні дискусії; презентації; тестові завдання, термінологічні диктанти тощо.

Форми та методи оцінювання:

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:
 усне і письмове опитування;
 виконання письмових робіт (есе, реферат);
 стандартизовані тести;
 презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
 інші види індивідуальних та групових завдань.
 підсумкове оцінювання: іспит

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

(іспит)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)								Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
7	8	8	8	9	9	9	10		

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Зважаючи на актуальність академічної доброчесності в ЗВО України, всі письмові (друковані) роботи підлягають перевірці наявності запозичень (плагиату).
 Процедура перевірки визначено:

- «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагиату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

- «Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravy-la-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>

Вони розкривають сутність академічної доброчесності та встановлюють вимоги до відповідальної академічної поведінки студентів вищих навчальних закладів, які зобов'язані дотримуватися відповідних стандартів, правил та етики.

Існуюча процедура перевірки унікальності робіт дозволяє студенту використовувати безкоштовні та платні (за бажанням) інтернет-ресурси, а також ресурси для перевірки, доступні в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

З принципами академічної доброчесності, видами недоброчесної академічної поведінки наслідків такої поведінки, здобувачі можуть ознайомитися у Законі України «Про освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>), а саме у ст. 42 цього Закону, яка визначає, що «Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень». Порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат; самоплагіат; фабрикація; фальсифікація; списування; обман; хабарництво; необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Державно-церковні відносини в Україні» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни.

<https://media.chnu.edu.ua/media/juyn3idx/derzh-tserkovni-vidnosyny.pdf>